

ΝΕΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ
ΓΕΝΙΑ

ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ, ΕΓΓΥΗΜΕΝΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΧΑΜΟΜΗΛΙΟΥ *matricaria recutita*

Επιχειρηματική ομάδα: Γούσιος Νικόλαος, Νικόπουλος Αθανάσιος, Μπένος Ευάγγελος, Τασούλας Κωνσταντίνος, Γούσιος Λάμπρος-Ορέστης
Ερευνητική ομάδα: Γ. Οικονόμου, Καθηγήτρια ΓΠΑ, Κ. Τσιμπούκας, Καθηγητής ΓΠΑ,
Π. Ταραντίλης, Καθηγητής ΓΠΑ, Ε. Βογιατζή, Καθηγήτρια Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Θ. Παπαθανασίου, ΕΔΙΠ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Α. Ασσαριωτάκης, Γεωπόνος M.Sc.,
Υπ. Διδάκτωρ ΓΠΑ, Μ. Σπολιώτη, Γεωπόνος M.Sc., Υπ. Διδάκτωρ ΓΠΑ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ:
ΔΡΑΣΗ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Το πρόγραμμα ΝΕΑ ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ υλοποιείται

Υπό την καθοδήγηση του:

Σε συνεργασία με:

Με αποκλειστική δωρεά από το:

ΝΕΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ
ΓΕΝΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΔΕΑ	3
2. Η ΟΜΑΔΑ.....	4
3. Η ΙΔΕΑ.....	4
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	6
5. ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΜΑΔΑΣ Κοιν.Σ.Επ.	7

1. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΔΕΑ

Στο πλαίσιο του Προγράμματος ΝΕΑ ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ, με αποκλειστική χρηματοδότηση του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, αναπτύχθηκε από την Δράση των “Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών” η παραγωγή του Ελληνικού εγγυημένου πολλαπλασιαστικού υλικού χαμομηλιού (*Matricaria recutita*).

Τον Φεβρουάριο του 2018, υλοποιήθηκε η Δράση των Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών στη περιοχή των Φαρσάλων Θεσσαλίας μέσα από ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης την καλλιέργεια, την μεταποίηση και την εμπορία των ΑΦΦ από εξειδικευμένους εκπαιδευτές του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και εξωτερικούς συνεργάτες.

Μετά το πέρας των εκπαιδεύσεων οι εκπαιδευόμενοι κλήθηκαν να αναπτύξουν από μια επιχειρηματική ιδέα στον τομέα των ΑΦΦ* με σκοπό την τελική τους αξιολόγηση.

2. Η ΟΜΑΔΑ

Από την αξιολόγηση αυτή επιλέχθηκαν οι 5 νέοι αγρότες:

- Γούσιος Νικόλαος
- Νικόπουλος Αθανάσιος
- Μπένος Ευάγγελος
- Τασούλας Κωνσταντίνος
- Γούσιος Λάμπρος-Ορέστης

οι οποίοι και συνέχισαν στο 2ο έτος του προγράμματος (2019) με την υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου ‘επιχειρηματικής σποροπαραγωγής ελληνικού χαμομηλιού’ μέσω της συμβουλευτικής και καθοδήγησης από τους καθηγητές του Γεωπονικού Πανεπιστημίου.

Εικόνα 1: Δημιουργία μητρικής φυτείας χαμομηλιού σε δικτυοκόπιο στα Φάρσαλα.

3. Η ΙΔΕΑ

Στις μέρες μας, αποτελεί κοινό τόπο το γεγονός ότι η μη ύπαρξη πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού Φαρμακευτικών και Αρωματικών Φυτών (ΦΑΦ), έχει οδηγήσει στην αλόγιστη χρήση ξένου, εισαγόμενου πολλαπλασιαστικού υλικού. Η κατάσταση που επικρατεί στο χώρο της διακίνησης πολλαπλασιαστικού υλικού ΦΑΦ στην Ελλάδα σήμερα είναι μάλλον απογοητευτική και απέχει πολύ από το ιδανικό, καθώς δεν υπάρχει ελληνικό, πιστοποιημένο πολλαπλασιαστικό υλικό και γίνεται αλόγιστη χρήση ξένου πολλαπλασιαστικού υλικού που προσαρμόζονται καλύτερα σε άλλα περιβάλλοντα. Όσον αφορά τα αυτοφυή ΦΑΦ, έχουν λάβει χώρα περιορισμένες και βασισμένες κυρίως σε ιδιωτική πρωτοβουλία, αξιόλογες προσπάθειες προμήθειας πολλαπλασιαστικού υλικού για καλλιέργεια. Στόχος λοιπόν των ωφελούμενων είναι η παραγωγή εγγυημένου πολλαπλασιαστικού υλικού από αυτοφυή πληθυσμό χαμομηλιού στα Φάρσαλα.

Εικόνα 2. Εντοπισμός πληθυσμών Χαμομηλιού στα Φάρσαλα

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τα βήματα που ακολούθησαν οι εκπαιδευόμενοι για την δημιουργία του εγγυημένου πολλαπλασιαστικού υλικού ήταν τα εξής:

- Εντοπισμός του πληθυσμού του χαμομηλιού
- βοτανική ταυτοποίηση πληθυσμού
- απομόνωση για αποφυγή διασταυρώσεων
- συλλογή ανθοκεφαλών μετά την ωρίμανση των σπόρων
- χημειοτυπική ταυτοποίηση
- έλεγχος βλαστικότητας των σπόρων
- Ανάπτυξη πρωτόκολλου σποροπαραγωγής και παραγωγή φυταρίων
- εγκλιματισμός και διατήρηση φυτών σε δικτυοκήπιο μέχρι την επόμενη παραλαβή των σπόρων.
- δημιουργία μπτρικής φυτείας εγγυημένου πολλαπλασιαστικού υλικού στα Φάρσαλα
- Υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου σποροπαραγωγής χαμομηλιού και κοστολόγηση όλης η διαδικασίας παραγωγής

Χημειοτυπική ταυτοποίηση

Τα δείγματα αναλύθηκαν στο εργαστήριο Χημείας του ΓΠΑ μέσω της μεθόδου της αέριας χρωματογραφίας (Gas Chromatography, GC) σε συνδυασμό με τη φασματομετρία μαζών (Mass Spectrometry, MS) και εντοπίστηκαν τα εξής πτωτικά συστατικά:

- α-εποξείδιο μπισαμπολόλης Β (62,0%)
- α-εποξείδιο μπισαμπολόλης Α (17,0%)

Εικόνα 3: Αριστερά: Απομόνωση του τοπικού πληθυσμού των φυτών του χαμομηλιού. Δεξιά: πληθυσμού των φυτών του χαμομηλιού

5. ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.

Η ομάδα έχοντας μεγάλο ενδιαφέρον για το εγχείρημα αυτό αποφάσισε, με την παρότρυνση των Καθηγητών του Γ.Π.Α., να συσταθεί Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν. Σ.Επ.).

Η ομάδα, έχει πλέον νομική μορφή “Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης” (ΚΟΙΝΣΕΠ) και με την καθοδήγηση του Νομικού Συμβούλου κ. Γ. Αποστολόπουλου, συνέταξε το καταστατικό σύστασης της με την επωνυμία «Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Ελληνικό Χαμομήλι Φαρσάλων» το οποίο υπεγράφη από τα μέλη της ομάδας.

Εικόνα 4. Μεταφύτευση σπορόφυτου χαμομηλιού

ΝΕΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ
ΓΕΝΙΑ